

Kulturdepartementet
Postboks 8030 DEP
0030 OSLO

Deres ref.:
21/3571

Vår ref.:
21/12928/21/227904/MRAFN

Dato:
12.11.2021

Høring - forskrift for tilskudd til frivilligsentraler frist 12.11.2021

Kulturdepartementet

Hørings svar fra Bærum kommune - Ny forskrift om tilskudd til frivilligsentraler

Vi er svært glade for å få en tydelig forskrift hvor KUD vil gi kommunene og frivilligsentralene en profesjonalitet, forutsigbarhet, gjenkjennelighet og å styrke frivilligsentralens særegne posisjon som selvstendig enhet.

Høringsinstansene blir bedt om å gi innspill både til formål med tilskuddsordningen/formalkrav for å få utløst det statlige tilskuddet til frivilligsentraler og modeller for finansiering.

I forslaget blir det presentert fire ulike modeller for finansiering, men departementet ber høringsinstansene kun ta stilling til modell 1 og modell 4.

Forslag til ny forskrift tydeliggjør frivilligsentralenes rolle som bindeledd mellom kommunen og frivillig sektor. I hvilken grad sentralene faktisk lykkes med å være et bindeledd må ses i sammenheng med befolkningstall og antall frivilligsentraler i en kommune. For å oppnå en mer rettferdig fordeling av tilskuddet, og for å sikre en likere fordeling, kunne det statlige tilskuddet ikke kun sikret én frivilligsentral i hver kommune, men sett antall frivilligsentraler i forhold til befolkningstallet i kommunen. Videreføres dagens skjevfordeling av det statlige tilskuddet som kan begrense muligheten for å etablere flere sentraler i befolkningstette kommuner, vil ikke frivilligsentralene nødvendigvis tillegges en sentral rolle i den helhetlige lokale frivillighetspolitikken i de større kommunene.

Oppsummering av Bærum kommunes innspill til høringen

1. §4 Finansieringsmodell 4 er en mer rettferdig fordeling av tilskuddet enn modell 1 i forhold til befolkningstall i kommunene. Vi anbefaler en justert versjon av modell 4 for ytterligere å sikre en likere fordeling hvor det statlige tilskuddet ikke kun sikrer én frivilligsentral i hver kommune, men sett antall frivilligsentraler i forhold til befolkningstallet i kommunen.

Postadresse:
Postboks 700
1304 SANDVIKA
E-post: post@baerum.kommune.no

Besøksadresse:
Rådhus torget 4

Org. nr: 995095904
Bank:
Telefon:
Faks:

KLART SPRÅK?
Hjelp oss å bli bedre:
klartsprak@baerum.kommune.no

2. §7 Bærum kommune støtter at frivilligsentralene bør ha frivilligsentral eller nærmiljøsentral i sitt navn for gjenkjennelighet.
3. Bærums frivilligsentraler er selvstendige enheter som holder til i kommunale lokaler og betaler leie. Vi ser av den grunn utfordringer ved §8 som et krav, og ber om at dette punktet omgjøres til en oppfordring, slik at det kan avgjøres lokalt ut fra lokale forutsetninger.

Tillegg:

Oppstartsmidler for nye sentraler

I tidligere forskrift var det ordninger beskrevet for opprettelse av nye sentraler, og mulighet for å søke om oppstartsmidler. Dette savner vi i forskriften, da vi ser at det bidrar til en grundig forankring og velvilje for å starte opp en ny frivilligsentral.

Formål med ordningen

Målsettingen med den nye ordningen støttes; å skape gode og forutsigbare rammevilkår for frivilligsentraler. Frivilligsentraler skal stimulere til frivillig innsats, være åpne møteplasser for befolkningen og være et bindeledd mellom kommunen og frivillig sektor.

Styrke frivilligsentralen som selvstendig enhet

Høringsnotatet fremhever at frivilligsentralene skal skille seg fra annen kommunal virksomhet og frivillig aktivitet i regi av en frivillig organisasjon. Dette støttes av Bærum kommune da dette allerede er en velfungerende modell kommunens frivilligsentraler drives etter. Det er viktig å fremheve at selv om sentralene driftes som selvstendige enheter, er et tett samarbeid med kommunale instanser og kommunalt ansatte som er dedikert til oppfølging av sentralene sentralt.

Styrke kommunens koordinerende rolle

Bærum kommune etablerte sin første frivilligsentral 1992. I 2018 ble ytterligere to sentraler opprettet, Rykkinn frivilligsentral og Fornebupiloten. Sentralene er ikke kommunale, men driftes som selvstendige enheter med egne vedtekter, styre og årsmøte. De mottar kommunal drifts- og aktivitetsstøtte. Bærum kommune har egne retningslinjer for frivilligsentralene, og er opptatt av at de skal utvikle seg i takt med nærmiljøets behov og tilbud, øke det frivillige engasjementet, og at de skal være en ressurs i utviklingen av trygge og gode lokalsamfunn i kommunen.

Med få frivilligsentraler i store kommuner er det ikke kapasitet til at de skal fungere som det eneste bindeleddet mellom frivillig sektor og kommunen. Sentralene er et av flere bindeledd i tillegg til frivillighetens egne etablerte råd og utvalg som representerer frivilligheten og samarbeider med kommunen.

Lokal finansiering

I den nye forskriften er det et krav om lokal finansiering tilsvarende minst 40 % av frivilligsentralenes totale driftsbudsjett. Bærum kommune ønsker en presisering av at dette ikke er et krav om kommunal medfinansiering, men at det like gjerne kan være organisasjoner eller andre som stiller med dette. Det støttes at kommunen skal opprettholde å søke tilskudd på vegne av alle frivilligsentralene til midler som øremerkes sentralene.

Stillingsprosent til daglig leder

Bærum kommune støtter at den enkelte frivilligsentral råder over hvilken stillingsprosent daglig leder og/eller andre ansatte ved frivilligsentralen skal ha. Dette gjør det mulig for frivilligsentralene å selv prioritere hvordan tilskuddet best anvendes.

Om forslaget til finansieringsmodell - 4 ulike modeller for finansiering.

Vurdering av modellene

Departementet ønsker at høringsinstansene skal diskutere fordeler og ulemper med de ulike finansieringsmodellene og svare på prinsipielt grunnlag. Bærum kommune har fått en beregning KS har gjort av de økonomiske konsekvensene av finansieringsmodellen for de de foreslåtte modellene. I henhold til KS' utregning vil Bærum kommune med modell 4 motta i overkant av 1,2 mill i tilskudd mer enn i dag. Med modell 1 vil kommunen tape kr. 40.000 i tilskudd. For Bærum kommune vil de økonomiske konsekvensene og det lokale handlingsrommet gjøre at slik dette er presentert vil modell 4 være å foretrekke.

	Tilskudd 2021	Modell 1	Modell 4	Modell 2 (innbyggertall)
Bærum	1 320 000	1 279 347	2 558 935	4 878 800

Kommentarer til modellene

Modell 1 har en fordeling av tilskudd som dagens ordning. Alle kommunene får et grunntilskudd, forutsatt at den enkelte sentral har 40 % lokal finansiering. Kommunene mottar tilskuddet for alle sentralene i kommunen, og plikter å betale ut tilskuddet i sin helhet til sentralene. Slik vi ser det vil Modell 1 i stor grad videreføre tilskuddet slik det har fungert tidligere. En slik fordeling er ubyråkratisk og vil gi forutsigbarhet til de **eksisterende** frivilligsentralene som kan fortsette sin drift som før. En utfordring med denne ordningen er at dersom det etableres **nye** frivilligsentraler lokalt så er det stor sannsynlighet for at satsen per frivilligsentral må settes ned, dersom ikke den totale potten økes. Modell 1 kan videre virke urettferdig for noen da den gir en skjevfordeling i antall sentraler pr innbygger.

Modell 4 gir et grunntilskudd kr til én sentral til alle kommunene som har frivilligsentraler. I tillegg til dette mottar kommunene et innbyggertilskudd basert på befolkningstallet til den enkelte kommune. Denne modellen innebærer større endringer enn modell 1, men gir kommunesektoren et økt handlingsrom som er i tråd med målene for den statlige frivillighetsmeldingen. Grunntilskuddet og innbyggertilskuddet er øremerket til

frivilligsentralene, men kommunen kan velge hvordan midlene skal fordeles mellom de ulike sentralene i kommunen. Vi støtter at kommunene er best i stand til å vurdere hvilke løsninger som egner seg på bakgrunn av kunnskap om, og erfaring fra den lokale frivilligheten.

At Modell 4 ikke gir et insentiv til å ha mange selvstendige frivilligsentraller, men åpner for at noen frivilligsentraler kan slås sammen, er et interessant perspektiv ut i fra at ulempen med å drifte selvstendige frivilligsentraler gir mye administrasjonsarbeid. Å bygge opp større enheter med et mer solid fagmiljø som er mindre sårbart for utskiftninger kan også gi muligheter for å jobbe enda bredere. Vi er allikevel opptatt av å sørge for at dette ikke går på bekostning av lokale sentraler, tett på frivilligheten.

For Modell 4 er det viktig at det settes et fast grunnbeløp og innbyggersats. Summen hver kommune vil få må ikke være avhengig av hvor mye de andre kommunene søker om, da må rammen utvides ved «oversøking».

Med hilsen

Berit Inger Øen
Kultursjef

Mona Rafn
Rådgiver kultur og frivillighet

Dokumentet er elektronisk godkjent og trenger derfor ikke signatur